

Päättöluokkalaisten huoltajille

Yhteishaku perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin

Hakuaika kaikkiin perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin **21.2.-21.3.2023 klo 15.00.**

Yhteishakuun kuuluvat seuraavat koulutukset:

- ammatilliset perustutkinnot
- lukiokoulutus
- TUVA eli tutkintokoulutukseen valmentava koulutus
  - Yleinen TUVA
  - Vaativana erityisenä tukena järjestettävä TUVA
- vaativan erityisen tuen perusteella järjestettävä ammatillinen koulutus
- TELMA eli työhön ja itsenäiseen elämään valmentava koulutus
- kansanopistojen oppivelvollisille suunnattu vuoden pituinen linja (Opistovuosi oppivelvollisille)

Sähköinen yhteishaku ammatilliseen koulutukseen ja lukioon tehdään hakuaikana osoitteessa www.opintopolku.fi.

Hakija voi merkitä hakemukseensa 1 - 7 hakutoivetta. Hakutoivejärjestys on sitova, eikä sitä voi muuttaa enää hakuajan päättymisen jälkeen. Hakija hyväksytään ylimmälle hakutoiveelle, johon hänen pisteensä riittävät, ja tällöin alemmat hakutoiveet peruuntuvat. Ylemmän hakutoiveen opiskelupaikan vastaanottamatta jättäminen ei muuta tilannetta.

Hakija ei ilmoita hakulomakkeella arvosanoja, koska oppilaitokset toimittavat päättötodistusten arvosanat suoraan opiskelijavalintarekisteriin.

Jos hakija hakee musiikkialan, tanssialan, liikunta-alan tai sirkusalan perustutkintoon, hänen tulee tarkistaa oppilaitoksen nettisivuilta, pitääkö hänen täyttää yhteishaun hakemuksen lisäksi myös oppilaitoksen oma lisätietolomake ja postittaa se oppilaitokseen hakuaikana. Lomakkeet ja lisätiedot löytyvät oppilaitosten omilta nettisivuilta.

Yleiset pääsyvaatimukset

Yhteishaussa mukana olevaan koulutukseen on yleisenä pohjakouluvaatimuksena perusopetuksen oppimäärän suorittaminen.

Opiskelijaksi hakeutuvan terveydentilaan tai toimintakykyyn liittyvä seikka ei saa olla esteenä opiskelijaksi ottamiselle. Opiskelijaksi ei kuitenkaan voida ottaa henkilöä, joka ei ole terveydentilaltaan tai toimintakyvyltään kykenevä opintoihin liittyviin käytännön tehtäviin tai työssäoppimiseen silloin, kun opintoihin sisältyy alaikäisen turvallisuutta, potilas- tai asiakasturvallisuutta taikka liikenteen turvallisuutta koskevia vaatimuksia. Opintoihin ei siis voida hyväksyä, ellei opintoihin liittyviä turvallisuusvaatimuksia voida täyttää tai estettä voida kohtuullisin toimin esimerkiksi opiskelijahuollon ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla, apuvälineillä tai muulla tuella poistaa.

Hakija ilmoittaa hakulomakkeella, onko hänellä terveydellisiä seikkoja, jotka voivat vaikuttaa valintaan. Jos hakija on vastannut ”kyllä”, koulutuksen järjestäjä voi pyytää opiskelijaksi hyväksytyltä tarkempia tietoja arvioidakseen, pystyykö hakija suoriutumaan opinnoista ja työtehtävistä.

Terveydentilavaatimuksia on seuraavissa perustutkinnoissa tai osaamisaloissa (ns. SORA-tutkinnot):

- hammastekniikan perustutkinto
- kaivostyön osaamisala (kaivosalan perustutkinto)
- kasvat- ja ohjausalan perustutkinto
- kuljetuspalvelujen osaamisala ja lentoasemapalvelujen osaamisala (logistiikan perustutkinto)
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- liikunnanohjauksen perustutkinto
- lääkealan perustutkinto
- maanrakennuskoneenkuljetuksen osaamisala (rakennusalan perustutkinto)
- merenkulkualan perustutkinto
- metsäkoneenkuljetuksen osaamisala (metsäalan perustutkinto)
- sosiaali- ja terveystyön perustutkinto
- turvallisuusalan perustutkinto.

Tutkintokohtaiset terveydentilavaatimukset Opintopolku.fi-palvelussa: hae koulutukseen > haku perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin > hakijan terveys ja toimintakyky. Koulun opinto-ohjaaja ja terveydenhoitaja auttavat selvittämään ammatinvalintaan liittyviä terveydellisiä näkökohtia.

Urheilijoiden ammatillinen koulutus ja urheilulukio

Urheilijoiden ammatilliseen koulutukseen ja urheilulukioon haetaan yhteishaussa tai jatkuvassa haussa. Kevään 2023 yhteishaussa paperinen hakulomake on korvattu urheilijan lisäkysymyksillä, jotka hakijan tulee täyttää Opintopolku-palvelussa yhteishaun yhteydessä.

Jatkuvien hakujen hakuajoista, hakumenettelyistä ja valintaperusteista päättävät koulutuksen järjestäjät.

Harkintaan perustuva valinta ammatilliseen koulutukseen

Hakijalla voi olla jokin erityinen henkilökohtainen syy (oppimisvaikeudet, sosiaaliset syyt tai riittämätön tutkintokielen kielitaito), jonka vuoksi hän hakee harkintaan perustuvassa valinnassa ammatilliseen koulutukseen. **Mikäli hakijalla on perusopetuksessa yksilöllistetty oppimäärä sekä matematiikassa että äidinkielen ja kirjallisuudessa, hän voi tulla yhteishaussa valituksi vain harkintaan perustuvassa valinnassa.** Kaikki perustelut ja todistukset on lähetettävä hakuajaksi kaikkien oppilaitosten, joihin nuori hakee harkintaan perustuvan valinnan menettelyllä. Liitteiden mukana tulee lähettää hakemusnumero ja hakijan nimi.

Pääsy- tai soveltuvuuskokeet

Mikäli koulutuksen järjestäjä järjestää pääsy- tai soveltuvuuskokeen, kutsutaan kokeeseen kaikki hakukelpoiset hakijat. Hakija saa kutsun ylipäätös saman valintaryhmän hakutoiveeseen. Valintaryhmällä tarkoitetaan koulutuksia, jotka käyttävät opiskelijavalinnassaan samaa pääsy- ja soveltuvuuskoetulosta (esim. matkailualan perustutkinto on valintaryhmä).

Seuraavissa tutkinnoissa kokeeseen osallistumattomuus tai 0 pistettä aiheuttaa hylkäämisen:

- sosiaali- ja terveystyön perustutkinto
- lääkealan perustutkinto
- hammastekniikan perustutkinto

- välinehuoltoalan perustutkinto
- kasvatus- ja ohjausalan perustutkinto
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- merenkulkualan perustutkinto
- turvallisuusalan perustutkinto

Seuraaviin tutkintoihin huomioidaan vain koulutuksen järjestäjän oma koe:

- taideteollisuusalan perustutkinto
- media-alan ja kuvallisen ilmaisun perustutkinto
- tanssialan perustutkinto
- musiikkialan perustutkinto
- sirkusalan perustutkinto
- lentokoneasennuksen perustutkinto
- liikunnanohjauksen perustutkinto
- sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisala

Tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA-koulutus)

Uusi tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA-koulutus) korvaa aiemmat nivelvaihekoulutukset: perusopetuksen lisäopetuksen (kymppiluokka), lukiokoulutukseen valmistavan koulutuksen (LUVA) ja ammatilliseen koulutukseen valmentavan koulutuksen (VALMA).

TUVA-koulutus kestää yhden lukuvuoden. Opiskelija opiskelee omien tavoitteiden ja osaamistarpeidensa mukaisesti. TUVA-koulutuksen jälkeen voi hakea ammatilliseen koulutukseen tai lukioon. Myös kesken valmentavan koulutuksen voi siirtyä joustavasti tutkintokoulutukseen, jos hakijalla on jatko-opintoihin riittävät edellytykset.

Huoltajan kuuleminen

Huoltajaa tulee kuulla nuoren hakeutuessa koulutukseen. Huoltajan kuuleminen tapahtuu Kuopiossa Wilma-lomakkeella. Lomake löytyy selaimella huoltajan profiilista kohdasta <https://kuopio.inschool.fi/> > Lomakkeet > **Haku perusopetuksen jälkeisiin koulutuksiin, huoltajan kuuleminen.**

Lomakkeella huoltaja ilmoittaa yhdessä oppilaan kanssa seuraavat asiat:

1. Tekeekö oppilas yhteishaun kotona vai koulussa (rasti ruutuun).
2. Oppilaan hakukohteet 1 - 7 (kirjoitetaan lomakkeeseen ja mahdollinen pääsykoe rastitetaan).
3. Mahdollinen hakeminen harkintaan perustavassa valinnassa (rasti ruutuun).
4. Mahdollinen hakeminen vaativana erityisenä tukena järjestettävään ammatilliseen koulutukseen (rasti ruutuun).

Lomake tulee täyttää ennen yhteishaun alkua viimeistään 17.2.2023.

Peruskoulun opinto-ohjaajalla on mahdollisuus nähdä ja tarkistaa hakijan hakutoiveet opiskelijavalintarekisteristä. Tarvittaessa opinto-ohjaaja voi kertoa hakijan hakutoiveet huoltajille, jos he niitä tiedustelevat.

Yhteishakulomakkeen täyttäminen

Hakija täyttää hakemuksen netissä omilla yhteystiedoillaan. On tärkeää, että hakija ilmoittaa sähköpostikentässä oman sähköpostiosoitteensa, koska sähköpostiin ilmoitetaan hakemuksen saapumisesta. On hyvä täyttää lisäksi huoltajan sähköpostiosoite, jotta ilmoitus tulee myös huoltajan sähköpostiin. Hakijalle

lähetetään sähköpostiin myös opiskelijavalinnan tulos. Hyväksytyt hakijat saavat lisäksi sähköpostiin linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan ja ilmoittautua läsnäolevaksi.

Hakutoivemuutokset

Hakutoiveita ja hakutoivejärjestystä voi muuttaa vain haku aikana. Jos hakija ilmoittaa hakemukseen sähköpostiosoitteensa, hän saa sähköpostiinsa vahvistusviestin hakemuksen perillemenosta. Viesti sisältää myös muokkauslinkin, jonka kautta hakija pääsee itse lisäämään ja poistamaan hakutoiveita tai vaihtamaan hakutoiveiden järjestystä.

Opiskelijavalinnan tulokset

Oppilaitokset päättävät opiskelijaksi ottamisesta ja ilmoittavat valintojen tulokset hakijoille aikaisintaan 15.6.2023. Opetushallitus lähettää lisäksi kaikille sähköpostiosoitteensa ilmoittaneille sähköisen tuloskirjeen. Opiskelijan tulee ottaa opiskelupaikka vastaan mahdollisimman pian tuloksen saatuaan, viimeistään 29.6.2023. Jälkiohjauskirjeet ilman opiskelupaikkaa jääneille postitetaan aikaisintaan 15.6.2023.

Opiskelupaikan vastaanottaminen

Hyväksytty hakija saa sähköpostiinsa linkin, jonka kautta voi ottaa opiskelupaikan vastaan. Linkki lähtee hakijalle myös silloin, kun hänet on hyväksytty varasijalta. Mikäli hakija ottaa varasijalta tarjotun paikan vastaan, on hänen muistettava peruuttaa jo vastaanottamansa opiskelupaikka. Oppilaitokset voivat lisäksi edellyttää, että hyväksytty hakija ilmoittaa paikan vastaanottamisesta lisäksi oppilaitokseen (oppilaitoksen ohjeistamalla tavalla). Varasijoilta voi tulla valituksi vielä 18.8.2023 saakka.

Opintopolun hakuneuvonta

Sähköposti: neuvonta@opintopolku.fi

Puhelinneuvonta p. 029 5331010, avoinna 1.2.2023 alkaen ti – to klo 9 – 11.